

ادامه از صفحه اول

فشار خطرناک بر توان اقلیمی

اگرچه خشک‌سالی هم مؤثر بوده است؛ اما بخش زیادی از شرایطی که برای دریاچه‌ها و رودخانه‌های هامون، ارومیه، زاینده‌رود، کارون و بسیاری از تالاب‌های کشور پیش آمده، ناشی از بی‌توجهی به توان اقلیمی حوضه آنها و در نتیجه شکل‌گیری توسعه ناپایدار بوده است؛ اما توان اقلیمی چیست؟ سامانه اقلیمی کره زمین از پنج زیرسامانه تشکیل شده است که عبارت‌اند از: ۱-هواسپهر، ۲- آب‌سپهر، ۳ -بخ‌سپهر، ۴ -سنگ‌سپهر و ۵ -زیست‌سپهر. هریک از این پنج مؤلفه به سهم خود در تعیین توان اقلیمی خرداقلیم‌ها نقش دارند. فراسنج‌های هواشناسی مانند فشار، دما، باد، رطوبت، بارش، ساعات آفتابی، تبخیر و تعرق در هر اقلیمی متفاوت است. پس در هرگونه توسعه‌ای باید به این پارامترها توجه کرد. کاشت میوه‌های گرمسیری در سرزمین‌های سردسیر و کاشت میوه‌های سردسیری در مناطق گرمسیر مقرون‌به‌صرفه نیست. معماری و ساختمان مناطق گرمسیر متفاوت از مناطق سردسیر است. نمی‌توان مصالح ساختمانی یکسانی را برای هر دو منطقه استفاده کرد.

به بیان دیگر توان اقلیمی هر منطقه اجازه یک نوع فعالیت خاص خود را به شما می‌دهد. عامل بعدی تعیین‌کننده توان اقلیمی، آب‌سپهر است. حوضه آبریز خرداقلیم‌ها کاملاً مشخص و مقدار بارش آنها به طور میانگین ثابت است. به عبارت دیگر قنابه هر اقلیمی کاملاً مشخص است. پس اگر توسعه‌ای صورت می‌گیرد، باید به این موضوع توجه شود که این‌ خرداقلیم توان تأمین آبی بیش از قنابه خود را ندارد. انتقال آب از یک حوضه به حوضه دیگر می‌تواند باعث تخریب هر دو حوضه آبریز شود. آبی که از حوضه مبدأ گرفته می‌شود، قطعا باعث تخریب بخش‌هایی از فعالیت انسان و محیط‌زیستی می‌شود که قبلاً از آن بهره می‌بردند و چنانچه به مقصدی مانند تهران منتقل شود، نه‌تنها مشکل آن را حل نمی‌کند؛ بلکه خود به مشکلی جدید تبدیل می‌شود.

یکی از دلایل تجمع جمعیت و ایجاد کلان‌شهر تهران انتقال آب از حوضه‌های دیگر به این شهر است. مضرات تجمع جمعیت در یک شهر، شکل‌گیری پدیده جزیره گرمایی ولودگی هوا است که علاوه بر افزایش مرک‌ومیر شهروندان، در برخی شرایط باعث تعطیلی بخش‌هایی از شهر و آسیب‌های اجتماعی و اقتصادی آن می‌شود. نیاز به انرژی بیشتر و توسعه زیرساخت‌ها از دیگر پیامدهای زیان‌بار و گسترده شهرها است. در حوزه کشاورزی نیز نمونه‌های فراوانی رخ داده است که در سطح کشور به راحتی می‌توان آنها را یافت. انتقال آب در با پمپ به حوضه‌های دیگر و توسعه باغ‌ها در خرداقلیمی که توان آن را ندارد، باعث ویرانی هر دو خرداقلیم مبدأ و مقصد شده است.

یخ‌سپهر نقش کمی در تعیین محدوده‌های خرداقلیم‌های ایران دارد؛ اما سنگ‌سپهر سوسمین عامل تعیین‌کننده توان اقلیمی است که در هر دو حوزه توسعه شهری و کشاورزی نقش تعیین‌کننده دارد. گسل‌ها و جنس خاک از جمله پارامترهایی هستند که توسعه شهری و ساخت‌وساز را محدود می‌کنند. ساخت برج‌های چندطبقه بر روی گسل‌ها و بارگذاری بیش‌از‌حد توان مکانیکی خاک یک منطقه، هر دو توسعه ناپایدار به دنبال خواهند داشت. با توجه به زلزله‌خیزبودن کشور، اهمیت توجه به سنگ‌سپهر در ایجاد شهرهای جدید و توسعه شهرهای قدیم بسیار بالا بوده و نیاز است به این بخش از توان خرداقلیم‌ها توجه ویژه‌ای شود و بالاخره زیست‌سپهر است که محدودیت‌های توسعه برای هر خرداقلیم را مشخص می‌کند. با توجه به تعریفی که از توسعه پایدار ارائه شد، هرگونه توسعه باید با حفظ محیط زیست همراه باشد.

در نتیجه در توسعه شهرها، مراکز صنعتی و کشاورزی باید توجه کرد که این امر باعث تخریب یا محدودکردن زیست‌بوم گونه‌های گیاهی و جانوری منطقه نشود. توسعه‌ای که باعث ازبیررفتن جنگل یا نابودی جانوران بومی منطقه شود، مصداق توسعه ناپایدار است.

ازبیررفتن انواع جانوران کمیاب ایران مانند شیر و ببر در سال‌های نه‌چندان دور و در خطر نابودی قرارگرفتن یوز ایرانی به طور کل ناشی از کم‌توجهی به توسعه پایدار و بارگذاری بیش‌از‌حد توان اقلیمی مناطقی است که زیستگاه و حق طبیعی آنها بوده است. کاهش سطح جنگل‌ها و پوشش گیاهی از یک سو و محدودشدن پهنه‌های آبی شامل رودخانه‌ها، دریاچه‌ها و تالاب‌ها بر اثر استفاده بیش‌از‌حد از سهیمه آب تجدیدپذیر از سوی دیگر موجب تقویت شرایط جوی بیابانی در سطح کشور شده است که پیامدهای بارز آن افزایش فراوانی تنش‌های گرمایی و سرمایی، افزایش چشمه‌های گردوخاک و فراوانی رخداد سیلاب است که با کاهش نسبی میانگین بارش سالانه در دهه‌های اخیر همخوانی ندارد.

معضومه اصغری: بالاخره پس از چند سال حطقی برف، در دو روز در کل کشور و البته در تهران آن‌قدر برف آمد که به دلمان بنشیند، بتوانیم زیرش قدم بزنیم و حسابی یخ بزنیم، بازی کنیم و آدم‌برفی درست کنیم و البته آن‌قدر بود که مسئولان اجرایی با وجود پیش‌بینی از یک هفته قبل، حساسی غافلگیر شوند و مدیریشان در برف جا بماند.

درست است که در چند سال گذشته تهران و شهرهای بزرگ دیگر برف قابل‌توجه برای ساعات و روزهای متوالی نداشتند، اما برفی که در چند روز گذشته شاهد بودیم، آن‌قدرها هم سنگین نبود که تا سه روز بعد از سطح باندی محدود در دو فرودگاه و در سطح شهری با محدوده‌های مشخص پاک نشود و همچنان مزاحم زندگی مردم بماند.

در ساعات اولیه شروع برف (شنبه‌شب هفتم بهمن) پیش‌بینی‌ها به شکلی دقیق اعلام می‌کردند که بارش برف حداقل تا عصر یا شب بعد ادامه دارد؛ یعنی بخشی از خدمات‌رسانی در شهر و مراکز خدماتی، از جمله فرودگاه‌ها باید در حین بارش برف انجام شود و بخشی دیگر هم پس از قطع کامل بارش شروع می‌شود. شهرداری تهران که همواره از نیمه‌های پاییز بخشی را به‌عنوان ستاد برف‌روبی در شهرداری‌های مناطق و نقاط مختلفی از شهر مستقر می‌کند، از شب قبل اقداماتی را شروع کرد که البته نتیجه اقداماتشان روز یکشنبه (روز اول) در سطح شهر چندان نمایان نبود و غیر از مسیرها و شریان‌های اصلی در شهر، معابر و خیابان‌های دیگر پاک‌نشده باقی ماندند و حتی در نهایت خود برف از روز رفت و آب شد. محمدعلی نجفی، شهردار تهران که هنوز دستش نایمده در مواجهه با حوادث مرتبط با پایتخت و شرایط خاص شهروندان، از زلزله تا بارش برف باید چه رویکرد رسانه‌ای‌ای را شخصاً یا از طریق روابط‌عمومی دنبال کند، در روز اول بارش برف به‌جای اطلاع‌رسانی اولیه درباره اقدامات صورت‌گرفته و اطمینان‌دادن به شهروندان، آن هم در تماس و رودرویی مستقیم با رسانه‌ای، در توییتی در توئیتر خود از جوانان و نوجوانان خواست در تکادن درختان به نیروهای شهرداری تهران کمک کنند. این رویکرد شهردار تهران با واکنش‌های دوگانه حمایتی و انتقادی مواجه شد. درحالی‌که بسیاری از کارشناسان معتقد بودند این حجم بارش در تهران برای سال‌های اخیر کم‌سابقه بوده، به شهرداری حق دادند تا اندکی تأخیر و تعلل داشته باشند، اما این تأخیر و تعلل در روزهای بعد که دیگر بارشی وجود نداشت ادامه پیدا کرد و به روز سوم بعد از بارش برف هم رسید. شهردار تهران در توضیحات تکمیلی خود اعلام کرد که بخشی از مشکلات پیش‌آمده در پی بارش شدید برف طبیعی است و بخشی دیگر به ضعف امکانات بازمی‌گردد. او درعین‌حال گزارشی از کارکنان شهرداری برای کمک و جلوگیری از بیرون‌ماندن تان‌ترین‌خواب‌ها در سرما اعلام کرد. اعلام شهردار تهران برای کمک شهروندان در تکادن درخت‌ها از این منظر بود که بسیاری از درختان حتی در معابر اصلی هرس نداشتند و عموماً درختانی دچار شکستگی و مزاحمت و خسارت به شهر و مردم شدند که خشک شده یا هرس نشده بودند. این موضوع را در روزهای اخیر کارشناسان زیادی مطرح کردند که عملکرد پیمانکار مربوط به هرس درختان در سطح شهر ناقص بوده است. باوجوداین بخش زیادی از پتانسیل، امکانات و زمان خدمات‌رسانی معاونت خدمات شهری به این مشکل اختصاص یافت. عدم پاک‌سازی خیابان‌ها و معابر فرعی در محلات مختلف تهران هم در روزهای اول و دوم برفی تهران باعث شد خودروهای مختلف، از جمله خودروهای حمل و جابه‌جایی پسماند شهر تهران در برف بمانند و در بسیاری از محلات نتوانستند پسماند شهری محلات را منتقل کنند. این‌گونه بود که سه روز پس از بارش برف و اتمام آن، هنوز بیشتر محلات تهران برفی و پاک‌سازی‌نشده باقی مانده بودند و صدای اعتراض شهروندان به شبکه‌های اجتماعی هم رسید. شهرداری تهران در توضیحی دلیل آن را ترافیک جاده‌ای ناشی از برف و یخ‌زدگی برای رفت‌وآمد ماشین‌های حمل پسماند برای تخلیه زباله‌ها به خارج از شهر عنوان کرد.

باوجوداین شهردار و استاندار و رئیس شورا در تقدیر از اقدامات شهرداری تهران در جمع‌شدن پسماند در سطح شهر، شهرداری تهران در بیان اینکه پاک‌سازی محلات تهران با بارش برف و یخ‌زدگی، برای رفت‌وآمد ماشین‌های حمل پسماند برای تخلیه زباله‌ها به خارج از شهر عنوان کرد. باوجوداین شهردار و استاندار و رئیس شورا در تقدیر از اقدامات شهرداری تهران در جمع‌شدن پسماند در سطح شهر، شهرداری تهران در بیان اینکه پاک‌سازی محلات تهران با بارش برف و یخ‌زدگی، برای رفت‌وآمد ماشین‌های حمل پسماند برای تخلیه زباله‌ها به خارج از شهر عنوان کرد.

بررسی تأثیر سامانه اخیر در وضعیت بارشی کشور

ایستا: رئیس مرکز ملی خشک‌سالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی ضمن برآورد وضعیت بارندگی کشور ازجمله تهران بر اثر فعالیت سیستم بارشی اخیر، گفت: سامانه بارشی اخیر تنها چهار میلی‌متر به بارش کشور و ۱۹ میلی‌متر به بارش تهران اضافه کرد. شاهرخ فاتح اظهار کرد: از ابتدای سال آبی جاری (اول مهر ۹۶) تا روز جمعه ششم بهمن، کل کشور ۳۹ میلی‌متر بارش دریافت کرده است که نسبت به بلندمدت، ۶۱ درصد و نسبت به سال گذشته ۳۹ درصد کاهش بارش را نشان می‌دهد. او با اشاره به بارش برف و باران در هفته جاری اظهار کرد: با بررسی وضعیت بارندگی کشور بعد از فعالیت سامانه بارشی اخیر - که از روز شنبه شروع شد و در برخی نقاط تا روز ۱۰ بهمن ادامه داشت - متوجه می‌شویم که میانگین بارشی کشور تغییر چندانی نداشته است. رئیس مرکز ملی خشک‌سالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی در ادامه گفت: از ابتدای سال آبی تا ۱۰ بهمن، کل کشور ۴۳ میلی‌متر بارش دریافت کرد که نسبت به بلندمدت ۵۸ درصد و نسبت به سال گذشته ۳۸ درصد کاهش یافته است.

جامعه

عکس: مهدی نصیری، ایستا

ورود دادستان کل کشور و سازمان بازرسی به پرونده برف

پرونده برف ویژه شد

ادامه اعتراض شهروندان و مسافران، چند روز پس از بارش برف

و تشکر و نمره‌دادن به عملکرد شهرداری تهران از هم پیشی گرفتند. شهردار تهران در جمع سینماگران گفت: عملکرد شهرداری در برف را خودم ارزیابی نمی‌کنم، اما استانداری تهران از نمره ۲۰ به ما ۱۸ داده است. بنابراین عملکرد ما قابل‌قبول بوده. رئیس شورای شهر تهران هم روز دوم در صحن شورا عملکرد شهرداری تهران را خوب ارزیابی کرد. درحالی‌که در همان روز برخی دیگر از اعضا مانند مجید فراهانی معتقد بودند شهرداری با برف غافلگیر شده است. از سوی دیگر موجی در فضای مجازی در حمایت از توییت شهردار تهران برای نجات درختان و نیز مقایسه برف و اقدامات شهرداری تهران با شهرداری دیگر دنیا به راه افتاد؛ موجی که اصرار داشت نشان دهد برف سنگین بوده و شرایطی که در محلات و خیابان‌های تهران زندگی را تعطیل و قفل کرده و بسیاری از شهروندان در کنار خیابان و راه‌آهن و ترمینال و اتوبان و فرودگاه تا بیش از ۷۲ ساعت معطل مانده‌اند عادی است و در همه‌جای دنیا معمول است. البته در ادامه، این آبی، به‌خصوص درباره پاک‌سازی خیابان‌ها و معابر تهران و زباله‌ها و البته فرودگاه مهرآباد و امام‌خمینی آن‌قدر شور شد که جای دفاعی باقی نماند و بلاتکلیفی و اختلال در زندگی مردم و کار ادارات باعث ورود دستگاه‌های نظارتی به موضوع شد.

شهروندان زیادی تصاویر زیادی را از طریق خانواده و دوستان و فامیل از شرایط نامساعد حضور طولانی در فرودگاه مهرآباد و امام خمینی ارسال می‌کردند که در شبکه‌های اجتماعی هم منتشر شد و نشان می‌داد مسافران زیادی ساعت‌های متوالی در فرودگاه باقی مانده‌اند؛ در حالی‌که دیگر بارش برفی وجود ندارد. در روز اول و دوم شرایط جوی امکان پرواز را میسر نمی‌کرد و در روزهای بعد آلودگی ناشی از بارش برف و بهم‌ریختن برنامه‌های ایران‌لینا با اختلال را چند برابر کرد.

انتقال شرایط نامساعد در مدیریت برف از روز اول به روزهای بعد ادامه داشت و شهروندانی که در روزهای اول و دوم تعطیل بوده و در خانه برف‌بازی می‌کردند، وقتی به خیابان و مسیرهای محل کارشان برگشتند، متوجه شدند تاکسی‌های وارد شرایط متفاوتی شده‌اند و کرایه‌ها هم تغییر کرده‌اند. در شرایطی که تعداد تاکسی‌ی ها و اتوبوس‌ها به کمترین تعداد ممکن در سطح شهر رسیده بود، همان تاکسی‌های موجود هم عمدتاً با دربست‌شدن، کرایه‌های چند برابری با خالی عبورکردن از کنار جمعیت مسافران انتقام می‌گرفتند. حتی شرکت‌های مسافرکش آنلاین هم در این چند روز نرخ‌های خود را گران کرده بودند؛ درحالی‌که از چند درخواست یک مورد هم تأیید نمی‌شد؛ در برخی از نقاط از جمله مسیرهای انتقالی به شهرهای حومه‌ای تهران این شرایط اعتراضی‌تر بود. مسیر بزرگراه تهران- کرج در روزهای برفی مسدود شده بود و مترو خط ۵ هم در ساعاتی دچار اشکال شده بود؛ اما در روزهای قطع برف و شروع یخبندان وضعیت حمل‌ونقلی این مسیر بهبود نیافت و شهروندانی که مجبور به تردد از این مسیر بودند، با کرایه‌هایی چندبرابری آن هم با خودروهای شخصی در غیاب تاکسی‌ها مواجه بودند. درعین‌حال بسیاری از مسافران متوقف‌مانده در فرودگاه امام و مهرآباد از کرایه‌های چندبرابری تاکسی‌ها و خودروهای

که شبانه این مسئله را دنبال کند و همه عواملی که باعث نارضایتی مردم شده، مشخص شود. نباید عوامل موجب بی‌اعتمادی مردم شود و مردم شعار دهند مدیر بی‌کفایت، خجالت‌خجالت. وظیفه مدیر است که در خدمت مردم باشد و هرچا که گریه باشد، حضور پیدا کند و این گره را باز کند. همه ما مدیران در بخش‌های مختلف مسئولیت‌هایی را پذیرفته‌ایم و در قبال آن حقوق می‌گیریم و باید در خدمت مردم باشیم و اگر نمی‌توانیم، کار را به فرد لایق‌تری واگذار کنیم. مردم از مدیران انتظار مدیریت توأم با صداقت را دارند. خط مدیریتی برای رضایت مردم را باید از جریان‌های سیاسی و سیاست‌کاری جدا کرد. این کار برای اداره و مدیریت جام زهر و کشنده است. آقای مدیر اگر دنبال جمع‌آوری ثروت و سرمایه هستی، برو تجارت کن. مدیریت دولتی نباید همراه با جیب پرکردن باشد.

اسماعیل نجار، رئیس سازمان مدیریت بحران کشور، هم در نشست خبری روز گذشته خود توضیحاتی درباره برف و اینکه چطور تبدیل به مسئله‌ای بحرانی می‌شود، ارائه داد. او گفت: درباره برف اخیر سازمان هواشناسی اعلام هشدار کرده بود و این هشدارها به مردم اطلاع داده شد؛ اما موارد مطرح‌شده از سوی هواشناسی هشدار بود و اخطار نبود. هواشناسی گفته بود در ارتفاعات بارش برف رخ می‌دهد، البته این دلیل نمی‌شود که ما برای بدترین شرایط خود را آماده نکنیم و دستگاه‌های مختلف مدیریت بحران باید خود را برای بدترین شرایط آماده کنند. او گفت: با وجود اقداماتی که انجام شد، نقصان زیادی هم داشتیم. ما سعی کردیم راه‌های خطرناک را مسدود کنیم. بین پنج تا شش هزار نفر را در جمرکان و... اسکان دادیم و اقدامات پیشگیرانه را انجام دادیم؛ البته واقعیت این است که مرم باید به ما کمک کنند. وقتی هشدار داده می‌شود، مردم باید رعایت و توجه کنند. این سؤال مطرح می‌شود که آیا همه خودروها زنجیر چرخ داشتند؟ آیا ماشین‌هایشان بنزین به اندازه کافی داشت؟ چرا به هشدارها بی‌توجهی شده و از زنجیر چرخ استفاده نشد؟

نجار درباره عملکرد شهرداری گفت: در حال تصحیح اوراق هستیم و پس از بررسی نمره خواهیم داد. متولی مدیریت بحران در شهر تهران، شهرداری تهران است؛ اما در همین شهرداری هم اقدامات درخور توجهی انجام شد؛ ازجمله اینکه ۵۰۰ کیلومتر از شبکه بزرگراهی تهران برف‌روبی شده و ما هیچ مسیر مسدودی نداشتیم؛ البته در مسیرهای فرعی درجه ۲ مشکلاتی وجود داشت.

خبر

جزئیات نرخ پیشنهادی بلیت متروی پایتخت در سال ۹۷

● **مهر:** لایحه قیمت بلیت متروی شهر تهران در سال ۹۷ در کمیسیون حمل‌ونقل و عمران شورای شهر تهران بررسی شد. براساس پیشنهاد شهرداری قیمت بلیت مترو در سال ۹۷ از ۸۰۰ تومان مصوب ۹۶ در صورت تصویب در صحن علنی شورای شهر تهران و تأیید فرمانداری به هزار تومان افزایش خواهد یافت. همچنین پیشنهاد شهرداری برای بلیت تک‌سفره حومه به تهران که در سال ۹۶، ۸۰۰ تومان بود، هزارو ۵۰۰ تومان است. در شرح لایحه پیشنهادی شهرداری تخفیفاتی برای سفر با مترو در ساعات غریبک پیش‌بینی شده است. براساس محاسبات شهرداری، قیمت تمام‌شده بلیت مترو در سال ۱۳۹۷، ۲۲ هزار و ۷۰۰ ریال است که این رقم بدون احتساب استهلاک سرمایه و هزینه نگهداشت و تعمیرات دوره‌ای در نظر گرفته شده است. همچنین به منظور تشویق شهروندان برای استفاده از مترو در ساعات غریبک و در صورت آماده‌سازی بستر فنی خدمات در ساعات غریبک در روزهای عادی (از شروع زمان بهره‌برداری تا ساعت هفت صبح، ساعت ۱۰ تا ۱۶ و از ساعت ۱۹ تا پایان ساعت بهره‌برداری) با ۱۵ درصد تخفیف و در روزهای تعطیل با ۳۰ درصد تخفیف نسبت به قیمت مصوب ارائه می‌شود.

پرداخت «عیدی» مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی در اسفند

● **ایستا:** مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی گفت: «عیدی» امسال بازنشستگان تأمین اجتماعی بیش از دوهزارمیلیارد تومان برآورد شده که پس از تعیین میزان عیدی از سوی دولت در اسفندماه پرداخت می‌شود. سیدنتقی نوربخش گفت: مطالبات داروخانه‌ها از تأمین اجتماعی تا پایان مردادماه پرداخت شده است. او افزود: مطالبات شش‌ماهه داروخانه‌های دولتی به‌صورت یک‌جا در چند روز آینده پرداخت می‌شود و بخشی از مطالبات داروخانه‌های خصوصی نیز تا پایان بهمن‌ماه پرداخت می‌شود. نوربخش خاطرنشان کرد: امسال در کمیسیون تلفیق اعتبار خوبی در حدود ۵۰ هزارمیلیارد تومان برای پرداخت بدهی دولت به سازمان تأمین اجتماعی در نظر گرفته شده که پس از تصویب نمایندگان بخشی از این منابع مالی برای فعالیت‌های عمرانی بهداشت و درمان تأمین اجتماعی استفاده می‌شود.

موسسه خیریه کهریزک:

ماهانه ۳۶۰ کودک زیر چهارده سال از خدمات کلینیک توانبخشی کودکان آسایشگاه خیریه کهریزک استان البرز استفاده می‌کنند.

موسسه خیریه کهریزک
مرکز نگهداری، درمان و آموزش معلولین و سالمندان غیردولتی، غیرانتفاعی، مردمی

#۰۰۰۱*۷۳۳*

#۰۰۰۱*۷۸۰*

www.kahrizak.com

kahrizakcharity